

**RADA GMINY
CEWICE**

**Uchwała Nr XXV/131/08
Rady Gminy Cewice
z dnia 23 grudnia 2008 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2015 roku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 17 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728)

u c h w a ł a s i ę , c o n a s t ę p u j e :

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych do 2015 roku, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cewice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADWOKAT PRAWNY
Wojciech Namiołko
Wojciech Namiołko

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Pałubicki

Załącznik do Uchwały Nr *XXV/131/08*

Rady Gminy Cewice

z dnia *23 grudnia 2008 r.*

**GMINNA
STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY CEWICE
DO 2015 ROKU**

SPIS TREŚCI :

Wstęp	s. 5
1. Charakterystyka Gminy Cewice	s. 7
1.1. Dane ogólne o Gminie	s. 7
1.2. Charakterystyka Ośrodka Pomocy Społecznej	s. 10
2. Diagnoza problemów społecznych w Gminie Cewice	s. 12
2.1. Problemy społeczne	s. 13
2.1.1. Ubóstwo	s. 13
2.1.2. Bezrobocie	s. 14
2.1.3. Niepełnosprawność	s. 15
2.1.4. Długotrwała choroba	s. 16
2.1.5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	s. 17
2.1.6. Alkoholizm	s. 18
2.1.7. Przestępczość i przemoc w rodzinie	s. 19
2.1.8. Bezdomność	s. 20
2.1.9. Problemy osób starszych	s. 21
2.2. Sposoby rozwiązywania problemów społecznych	s. 22
3. Analiza SWOT	s. 24
4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	s. 26
4.1. Misja	s. 26
4.2. Cele strategiczne i operacyjne	s. 27
4.2.1. Działania na rzecz osób bezrobotnych	s. 28
4.2.2. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	s. 29
4.2.3. Działania na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią	s. 30
4.2.4. Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą	s. 31
4.2.5. Działania na rzecz osób bezdomnych	s. 32
4.2.6. Działania na rzecz osób starszych i długotrwale chorych	s. 33
4.2.7. Rozwiązywanie pozostałych problemów społecznych	s. 34
5. Wdrożenie. Monitorowanie i ewaluacja strategii rozwiązywania problemów społecznych	s. 35

Zakończenie	s. 37
Załącznik	s. 38

Wstęp	s. 3
1. Charakterystyka Gminy Czarlık	s. 4
1.1. Dane ogólne o Gminie	s. 7
1.2. Charakterystyka historyczna Gminy Czarlık	s. 10
1.3. Diagnoza problemów społecznych w Gminie Czarlık	s. 12
2.1. Problemy społeczne	s. 13
2.1.1. Unieważnienie	s. 13
2.1.2. Bezrobocie	s. 14
2.1.3. Wyprowadzanie	s. 15
2.1.4. Diagnozowana choroba	s. 16
2.1.5. Brak dostępu do usług i świadczeń socjalnych	s. 17
2.1.6. Brak dostępu do usług socjalnych	s. 18
2.1.7. Przeciwności i problemy w rodzinie	s. 19
2.1.8. Bezdomność	s. 20
2.1.9. Problemy osób starszych	s. 21
2.2. Nowe wyzwania i zadania	s. 22
3. Analiza SWOT	s. 24
4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	s. 26
4.1. Misja	s. 26
4.2. Cele strategiczne i operacyjne	s. 27
4.2.1. Działania na rzecz osób bezrobotnych	s. 28
4.2.2. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	s. 29
4.2.3. Działania na rzecz osób starszych	s. 30
4.2.4. Działania na rzecz osób zagrożonych	s. 31
4.2.5. Działania na rzecz osób bezdomnych	s. 32
4.2.6. Działania na rzecz osób z uzależnieniami	s. 33
4.2.7. Rozwój usług socjalnych	s. 34
5. Wnioski, rekomendacje i zadania	s. 35

Realizatorzy projektu :

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach
3. Placówki oświatowo – kulturalne
4. Posterunek Policji w Cewicach
5. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej
6. Organizacje pozarządowe, których działalność statutowa obejmuje zadania publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu.

WSTĘP

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną, a także konieczność wypracowania nowych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

W oparciu o informacje przekazane przez pracowników socjalnych, Komendę Powiatową Policji, lekarzy z NZOZ, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje i instytucje oraz mieszkańców naszej gminy, została opracowana diagnoza, a następnie strategia rozwiązywania problemów społecznych na najbliższe lata. Jest ona rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze polityki społecznej w gminie od 25 maja 1990 r., tj. utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Cewicach. Od tego czasu, sukcesywnie następowało przeformułowanie roli i zadań Ośrodka Pomocy Społecznej, a także sposobów realizacji świadczonej pomocy. Dokonano przejścia od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją było udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych, wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych. Było to możliwe dzięki rozwojowi różnego rodzaju usług dla różnych grup świadczeniobiorców, poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Transformacje zachodzące w gminie niosą za sobą pozytywne i negatywne skutki społeczne. Nadal znaczna grupa bezrobotnych naszej gminy stała się świadczeniobiorcami pomocy społecznej i narażona jest na długotrwałą marginalizację materialno- społeczną.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w naszej gminie, skierowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, pomoc osobom uzależnionym, wykluczonym społecznie oraz współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w sferze rozwiązywania problemów społecznych.

Najczęściej takiej pomocy potrzebują rodziny, w których występuje: ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych, niepełnosprawność, długotrwała choroba.

Pomoc społeczna w ciągu najbliższych lat będzie pełnić kluczową rolę w systemie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców. Przy negatywnych skutkach, jakie niesie ze sobą transformacja systemu, nie wszyscy mogą korzystać z osiągnięć i szans, jakie daje gospodarka rynkowa. Brak kwalifikacji, niski poziom kulturowy rodzin oraz bariery strukturalne powodują, że znaczna część obywateli znalazła się poza rynkiem pracy. Wielu z nich ma niewielkie szanse by znaleźć ją kiedykolwiek.

Główne kierunki w polityce społecznej gminy Cewice :

1. Zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych jednostek i rodzin.
2. Podniesienie rangi pracy socjalnej by w pełni realizować ustawową misję pomocy społecznej.
3. Zapobieganie i przeciwdziałanie marginalizacji młodzieży.
4. Poprawa jakości życia osób doświadczających deprivacji społecznej.
5. Współpraca na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

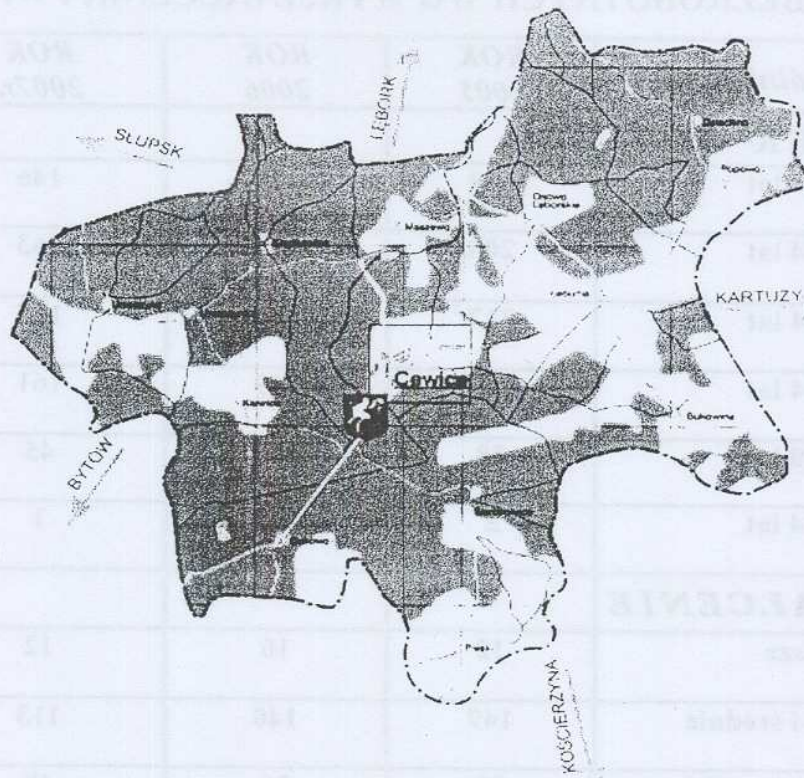
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY CEWICE

1.1. Dane ogólne o Gminie

Gmina Cewice leży w obrębie jednostki geograficznej zwanej Pojezierzem Kaszubskim. Miejscowość Cewice położona jest w gminie centralnie i leży 12 km na południe od Lęborka oraz 100 km od Gdańska. Gmina podzielona jest na 11 sołectw, w skład których wchodzi 23 wsie zamieszkiwane ogólnie przez 7229 osób. Tereny te posiadają charakter rolniczy, dominują tu gleby słabe V i VI klasy. Takie warunki glebowe determinują kierunki produkcji rolnej, wymagają też szczególnie starannych zabiegów agrotechnicznych oraz wspomagających. Lokalnym problemem jest także duże nachylenie stoków, na których znajdują się pola uprawne. Powoduje to zwiększenie nakładów na produkcję rolną, na które nie stać tutejszych rolników. Odstrasza to również potencjalnych inwestorów. Według stanu na dzień 31.XII.2007 r. liczba bezrobotnych w gminie wynosi 651 osób, w tym 415 kobiet.

Pod względem kulturowym i etnicznym gminę Cewice zamieszkuje ludność dość zróżnicowana. Spowodowane to jest wydarzeniami historycznymi, jakie miały miejsce na przełomie XX i w wiekach wcześniejszych. Najbardziej na strukturze populacji obecnych mieszkańców odbiły się dwie wojny światowe. Ich skutkiem, a zwłaszcza tej drugiej, były masowe migracje. Dla tego po roku 1945 gminę zamieszkuje też mniejszości narodowe: niemiecka i ukraińska (spowodowane akcją Wisła), Kaszubi, w większości wcześniej mieszkańcy obecnych gmin: Sierakowice i Linia oraz częściowo repatrianci ze wschodnich rejonów II Rzeczypospolitej lub innych jej części.

Gmina zamieszkiwana jest przez stosunkowo młodą społeczność, w której duży procent stanowią rodziny wielodzietne. Stwierdzenie to potwierdzają badania populacji grup wiekowych przedprodukcyjnych i emerytalnych. Ludność zamieszkała na terenie gminy Cewice w przeważającej części posiada wykształcenie rolnicze. Fakt ten jest związany z dużą ilością zakładów PGR, które znajdowały się na tym terenie. Mieszkańcy gminy zetknęli się z trudnymi problemami, które przyniósł okres transformacji ustrojowej po 1989 roku. W 1991 r. upadły Państwowe Gospodarstwa Rolne, główne zakłady pracy. Narastające bezrobocie i występująca coraz powszechniej bieda to problemy z którymi na co dzień borykali się mieszkańcy gminy w tamtym okresie.

Źródło: Urząd Gminy Cewice

Dane statystyczne dotyczące skali bezrobocia na terenie gminy uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku :

Tabela Nr 1. Skala bezrobocia na terenie gminy Cewice

Wyszczególnienie	31.12.2005r.	31.12.2006r.	31.12.2007r.
Liczba bezrobotnych ogółem w tym kobiety	909 532	865 529	651 415
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w tym kobiety	181 68	134 58	108 44

Źródło: Urząd Pracy Lębork

Tabela Nr 2.

LICZBA BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA I WIEKU

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>ROK 2005</i>	<i>ROK 2006</i>	<i>ROK 2007r.</i>
WIEK			
18 – 24 lat	209	202	146
25 – 34 lat	208	210	163
35 – 44 lat	217	188	135
45 – 54 lat	235	219	161
55 – 59 lat	38	44	45
60 – 64 lat	2	2	1
WYKSZTAŁCENIE			
Wyższe	12	16	12
Policealne i średnie	147	140	113
Średnie ogólnokształcące	39	56	48
Zasadnicze zawodowe	309	298	215
Gimnazjalne i poniżej	402	355	263
RAZEM:	909	865	651

Źródło: Urząd Pracy Lębork

1.2. Charakterystyka Ośrodka Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną gminy, realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na szczeblu lokalnym. Istnieje od 25 maja 1990 roku, swoją działalnością obejmuje teren Gminy Cewice. Celem Ośrodka jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pracownicy Ośrodka powinni w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

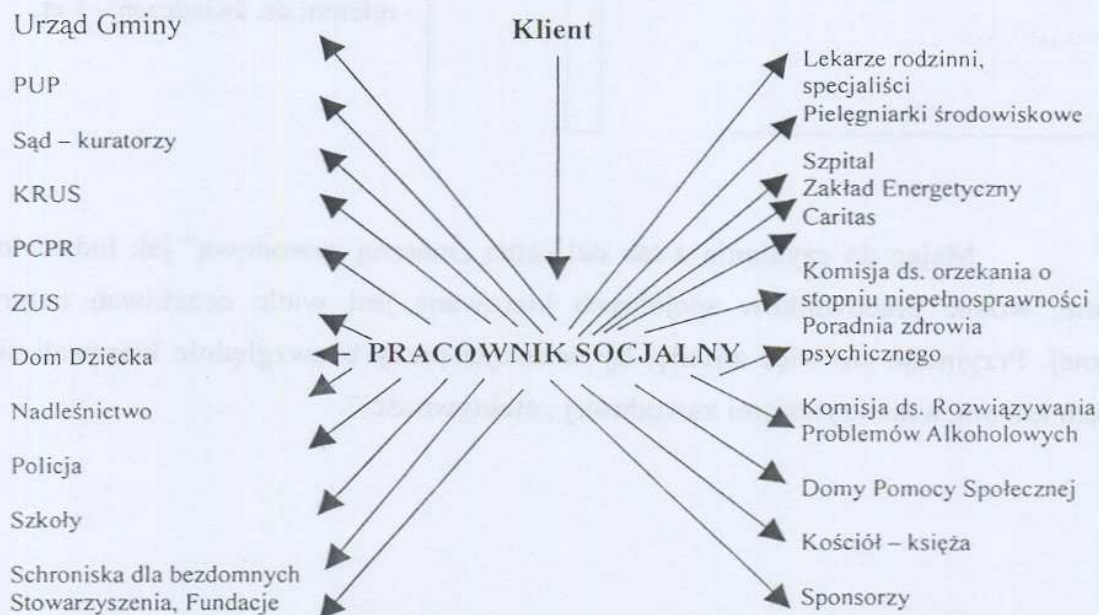
Aktualnie GOPS Cewice zatrudnia trzech pracowników socjalnych, którzy swoim działaniem obejmują następujące miejscowości :

Rejon I: Karwica, Krępkowice, Krępkowo, Lesiaki, Pieski, Roztopczyn, Siemirowice, Unieszyniec, Unieszynko, Unieszyno, Zielony Dwór;

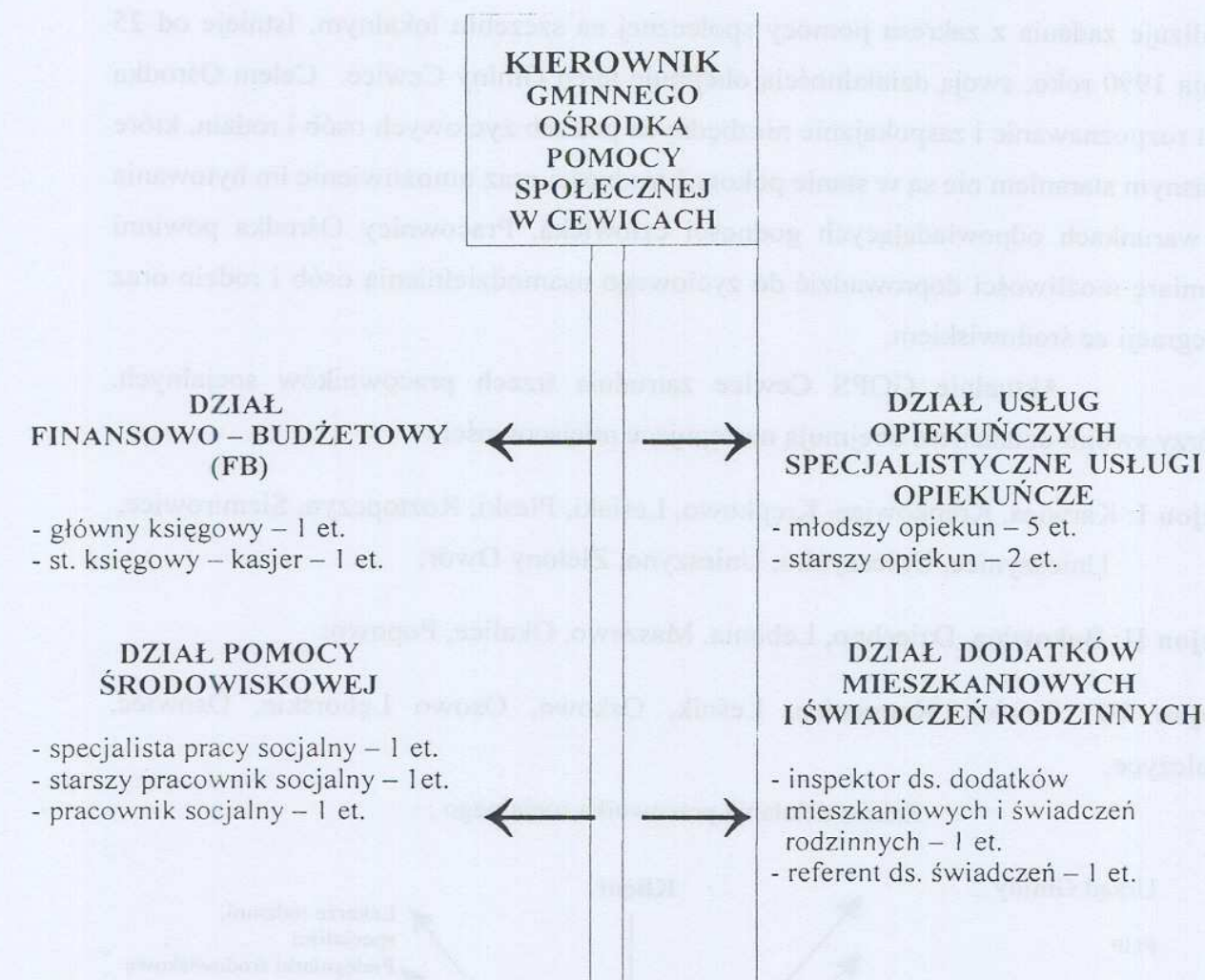
Rejon II: Bukowina, Dziechno, Łebunia, Maszewo, Okalice, Popowo;

Rejon III: Cewice, Kamieniec, Leśnik, Oskowo, Osowo Lęborskie, Osowiec, Malczyce.

Zakres działania pracownika socjalnego :

Struktura organizacyjna Ośrodka

Mając do czynienia z tak delikatną „materiał zawodową” jak ludzki los i życie, wobec pracowników socjalnych kierowane jest wiele oczekiwań natury etycznej. Przyjmuje się więc zasadę, by w swojej pracy bezwzględnie kierowali się dobrem klienta, a nie kryteriami zawodowej „efektywności”.

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CEWICE

Na terenie gminy Cewice mamy do czynienia z różnymi problemami społecznymi, począwszy od ubóstwa i bezrobocia, poprzez patologie, przemoc, przestępczość. Tak szeroki przekrój spowodowany transformacją ustrojową wymusza szerokie działanie i współpracę różnych instytucji, działających na terenie gminy oraz poza nią. W myśl ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku pomoc społeczna udzielana jest osobom i rodzinom, których dotknęły takie problemy jak :

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa.
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wiele osób w naszej gminie własnym staraniem nie jest w stanie zabezpieczyć swoich potrzeb i zobowiązań wobec rodziny. Nie są one w stanie samodzielnie egzystować w wyniku czego szukają wsparcia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Cewicach.

Ilość osób objętych pomocą społeczną na przełomie lat 2005-2007 przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 3.

X	2005	2006	2007
Liczba mieszkańców gminy	7125	7047	7072
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie z OPS	1555	1140	1075
w tym :			
Liczba rodzin	586	568	554
Liczba osób w rodzinach	2245	2144	2089

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice: Stan na dzień 31 grudnia danego roku.

Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka w ciągu ostatnich trzech lat jest na podobnym poziomie.

2.1. PROBLEMY SPOŁECZNE

2.1.1. Ubóstwo

Ubóstwo to pojęcie ekonomiczne i socjologiczne opisujące brak dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb jednostki, w szczególności w zakresie: jedzenia, schronienia, ubrania, transportu i podstawowych potrzeb kulturalnych i społecznych. Wyróżnia się kilka kategorii ubóstwa: absolutne, względne, subiektywne i ustawowe. Wskaźnikiem określającym minimum socjalne, czyli podstawowe koszty utrzymania gospodarstwa domowego, jest ustawa o pomocy społecznej, która określa minimalny dochód na osobę w rodzinie oraz dla osoby samotnie gospodarującej. Ubóstwo jest definiowane również jako „sytuacja niezaspokojenia bądź zaspokojenia na niskim poziomie jednej, kilku lub wszystkich ogólnych i podstawowych potrzeb człowieka”, uznawanych w danej społeczności za

niezbędne. Ubóstwo jest głównym powodem przyznawania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka z powodu ubóstwa przedstawia się następująco :

Tabela Nr 4.

UBÓSTWO	2005	2006	2007
Liczba rodzin	471	456	448
Liczba osób w rodzinach	1833	1769	1726

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

Z powyższych danych wynika, iż problem ubóstwa stopniowo obniża się na skutek wejścia Polski do Unii Europejskiej i wyjazdów za granicę w celach zarobkowych, co wpływa na poprawę sytuacji materialno-bytowej rodzin..

2.1.2. Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Zostało spowodowane choć społecznie dobrze widzianą transformacją ustrojową, która jednak przyniosła straty i skutki trudne do oszacowania. Wynikła ona na skutek likwidacji okolicznych Państwowych Gospodarstw Rolnych w początkach lat 90-tych. Osoby te pozbawione stałego źródła utrzymania oraz nie posiadające żadnych dodatkowych kwalifikacji, okazały się bezradne i nie potrafiące odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Z doświadczeń pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Aby zapobiegać bezrobociu, a co za tym idzie, marginalizacji społecznej, rozwijać należy wszelkie formy aktywizacji zawodowej oraz współpracę z instytucjami (m. in. Powiatowym Urzędem Pracy w Lęborku) i bezpośrednio z pracodawcami. Poziom bezrobocia wśród osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej obrazuje poniższa tabela :

Tabela Nr 5.

BEZROBOCIE	2005	2006	2007
Liczba rodzin	491	441	391
Liczba osób w rodzinach	1920	1725	1564

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

Z danych jakie posiada Ośrodek wynika, że bezrobocie stopniowo maleje, jednak w dalszym ciągu istnieje spora grupa ludzi, która z różnych powodów nie chce zarejestrować się w Powiatowym Urzędem Pracy, co uniemożliwia ustalenie rzeczywistej liczby osób pozostających bez zatrudnienia. Bezrobocie nie tylko samo jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych, rozpadu rodziny, obniżenia zdrowotności społeczeństwa. Problem długotrwałego bezrobocia bardziej niekorzystnie wpływa na mężczyzn, niż na kobiety i rodzi negatywne skutki dla całej rodziny. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu, które powodują sięganie po alkohol, co wśród bezrobotnych jest zjawiskiem masowym. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

2.1.3. Niepełnosprawność

Za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę, której stan fizyczny i psychiczny powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Są to osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczoney przez Zespół d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, komisję przy ZUS, KRUS, jak również inne osoby

z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że niepełnosprawność jest czynnikiem wpływającym na stan finansowy rodziny, ponieważ powoduje ograniczenia w możliwości zatrudnienia danej osoby, co w przełożeniu na rodzinę nie pozostaje bez wpływu. Rodziny w których występuje niepełnosprawność mają nie tylko zmniejszone dochody z tytułu otrzymywania niskich świadczeń rentowych, ale również mają zwiększone wydatki na leki i leczenie. Dużym problemem są również bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu. W latach 2005-2007 ilość rodzin, w których wystąpił problem niepełnosprawności przedstawia się następująco :

Tabela Nr 6.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	2005	2006	2007
Liczba rodzin	103	109	133
Liczba osób w rodzinach	340	357	390

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

Rozpoznawanie i rozumienie problemów i trudności osób niepełnosprawnych jest ogromnym wyzwaniem dla wszystkich, osoby te przez fakt niepełnosprawności nie utraciły przecież praw osoby ludzkiej i mają prawo korzystać ze wszystkich dóbr cywilizacji oraz tworzyć ją na równych prawach z osobami zdrowymi.

2.1.4. Długotrwała choroba

Długotrwałą chorobę cechuje przede wszystkim długi okres jej trwania,

często nieodwracalne zmiany patologiczne, konieczność stałego leczenia i częste pobyty w szpitalu. Ludzie przewlekle chorzy mają problemy psycho-emocjonalne i przystosowawcze. Dotyczą one przede wszystkim rozwoju fizycznego i sprawności motorycznej, rozwoju umysłowego, kształtowania się osobowości, pozytywnych i negatywnych zmian w zachowaniu i integracji społecznej. Skutki długotrwałej choroby są szczególnie niekorzystne w okresie rozwoju, gdyż zaburzają go i powodują często nieodwracalne zmiany. Ludzie długotrwale chorzy spotykają się również z problemami psychologicznymi i społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz z brakiem zrozumienia ze strony ludzi zdrowych. Z rozmów przeprowadzonych z lekarzami rodzinnymi wynika, że od 25-30 % pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej, zgłaszających się do lekarza pierwszego kontaktu cierpi na zaburzenia psychiczne. Ogólna liczba osób długotrwale chorych, objętych pomocą przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest wysoka.

Tabela Nr 7.

DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	2005	2006	2007
Liczba rodzin	161	165	199
Liczba osób w rodzinach	615	592	754

Zródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

2.1.5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Rodziny, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych wymagają wzmożonej pomocy w celu wyrównania deficytów w umiejętnościach społecznych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku. W związku z tym, iż

prowadzona praca socjalna w niektórych rodzinach jest niewystarczająca, wskazane jest wzmoczenie działań. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Liczbę rodzin korzystających z pomocy GOPS Cewice z tego powodu w ostatnim okresie czasu obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 7.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCH. I PROWADZENIU GOSPOD. DOMOWEGO	2005	2006	2007
Liczba rodzin	134	70	79
Liczba osób w rodzinach	648	383	419

Zródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

2.1.6. Alkoholizm

Jedną z grup dysfunkcyjnych objętych pomocą są osoby uzależnione od alkoholu. O samym alkoholu i alkoholizmie napisano już wiele publikacji, problem ten nie omija również naszej gminy. Niepokojącym jest fakt obniżenia wieku pierwszego kontaktu z alkoholem. Nadmierne rozmiary nadużywania alkoholu spowodowane są specyfiką środowiska wiejskiego, gdzie stopa bezrobocia jest stosunkowo wysoka. Problem alkoholowy staje się tragedią tam, gdzie dotyczy to przede wszystkim dzieci. W rodzinach zagrożonych alkoholizmem obserwuje się zaniedbania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Większość dzieci wywodzących się z takich rodzin ma trudności w przyswojeniu sobie podstawowego materiału szkolnego, sprawiają również trudności wychowawcze. Uzależnienie to jest chorobą psychosomatyczną, która powoduje bardzo poważne zaburzenia emocjonalne i pogorszenie stanu zdrowia. W odczuciu członków rodziny dominuje wstyd, strach, lęk i upokorzenie. Pracownicy socjalni starają się na co dzień pomagać takim rodzinom.

Nadmierne picie alkoholu powoduje wypadki i obniżenie wydajności zawodowej, co ogranicza szanse na skuteczną pomoc w przezwyciężeniu ubóstwa

i bezrobocia. Osoby nadużywające alkoholu dokonują przestępstw, stosują przemoc fizyczną i psychiczną wobec członków rodziny, zakłócają porządek w miejscach publicznych. Na terenie naszej gminy w ramach działań profilaktycznych ważną rolę spełnia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Znajdują się również dwie świetlice socjoterapeutyczne w Maszewie i Łebuni, które obejmują opieką dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz innymi dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Z danych jakie posiada ośrodek liczba rodzin w których występuje problem alkoholizmu przedstawia się następująco:

Tabela Nr 8.

ALKOHOLIZM	2005	2006	2007
Liczba rodzin	71	25	51
Liczba osób w rodzinach	244	74	158

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

2.1.7. Przestępczość i przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w rodzinach do niedawna było tematem tabu, dlatego trudno jest określić skalę tego zjawiska, które nasila się. Ludzie boją się ujawnić przemoc w rodzinie, obawiając się zemsty sprawcy lub negatywnej opinii publicznej, która nie zawsze akceptuje ujawnienie tego przestępstwa. Znęcanie się nad rodzina dotyczy przede wszystkim osób słabszych fizycznie, są to najczęściej kobiety, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. Zjawisko to jest poważnym problemem społecznym. Stwierdzenie tego zjawiska oraz przeciwdziałanie leży w obowiązkach Ośrodka Pomocy Społecznej. Polega ono na :

- udzieleniu wsparcia moralnego,
- pomocy finansowej i rzeczowej,
- edukacji najbliższego otoczenia,
- udzielaniu porad prawnych i psychologicznych.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie, pozbawione możliwości przebywania we własnym domu, kierowane są do odpowiednich placówek, gdzie mają zapewnione schronienie, a wydatki za ten pobyt ponosi gmina. Osoby dotknięte przemocą boją się ją ujawniać, a najbliższe otoczenie milczy, dlatego dane jakie posiada GOPS są na pewno nie adekwatne do rzeczywistej skali zjawiska.

Tabela Nr 9.

PRZESTĘPCZOŚĆ I PRZEMOC W RODZINIE	2005	2006	2007
Liczba rodzin	19	14	16
Liczba osób w rodzinach	81	54	63

Zródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

2.1.8. Bezdomność

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodów osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Problem bezdomności jest trudny do rozwiązania, gdyż gmina nie dysponuje mieszkaniami socjalnymi, schroniskiem, lub noclegownią. Osoby wymagające tego typu pomocy kierowane są do odpowiednich placówek (noclegownia, schronisko) na terenie województwa pomorskiego. Nasz ośrodek współpracuje z placówkami z Lęborka, Słupska i terenu Trójmiasta.

Pobyt bezdomnych w placówce uwarunkowany jest bezwzględnym przestrzeganiem trzeźwości, co jest trudne do wyegzekwowania i zwykle osoby te po kilku tygodniach wracają na nasz teren, z powodu złamania tej zasady.

Tabela Nr 10.

BEZDOMNOŚĆ	2005	2006	2007
Liczba rodzin	6	6	4
Liczba osób w rodzinach	6	6	4

Zródło: Dane ze sprawozdań GOPS Cewice

2.1.9. Problemy osób starszych

Ważnym problemem występującym na terenie gminy jest problem osób w wieku poprodukcyjnym. Głównym źródłem utrzymania tych osób są renty i emerytury otrzymywane z KRUS i ZUS. Dochody jakie posiadają są z reguły nie wysokie i nie zaspakajają wszystkich potrzeb i zobowiązań. Osoby te są skazane na pomoc rodziny, w grupie tej znajdują się również osoby samotne, objęte pomocą przez tutejszy Ośrodek.

Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy wynika, że na terenie naszej gminy zamieszkuje 255 osób powyżej 75 r.ż.. Jednym z podstawowych problemów osób starszych jest zły stan zdrowia. Osobom takim udziela się pomocy poprzez umieszczenie ich w Domach Pomocy Społecznej lub zorganizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Biorąc pod uwagę dobro seniora Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi usługi opiekuńcze nad chorym w domu, zatrudniając według potrzeb opiekunki środowiskowe.

Jednym z podstawowych problemów osób starszych okazuje się brak rodzin wielopokoleniowych, w których seniorzy mieli by zapewnioną opiekę i wsparcie, a co najważniejsze, nie czuli by się samotni. Z pomocą takim osobom przychodzą pracownicy Ośrodka (pracownicy socjalni i opiekunki środowiskowe) oferując im pomoc w formie pracy socjalnej i usług opiekuńczych.

2.2. Sposoby rozwiązywania problemów społecznych

Działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, w odniesieniu do problemów przedstawionych w strategii kształtują się następująco:

Tabela Nr 11

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI	POTRZEBY	DZIAŁANIA
Ubóstwo	Finansowe	- pomoc finansowa w ramach środków własnych gminy i zleconych z budżetu państwa
Bezrobocie	Pracy	- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Łęborku - współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami - praca socjalna - pomoc materialna
Niepełnosprawność		- współpraca z placówkami służby zdrowia (rehabilitacja) - współpraca z Powiatowym Zespołem d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Łęborku - współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku - zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych - pomoc psychiatryczna - pomoc materialna
Długotrwała choroba	Zdrowotne	- współpraca z placówkami służby zdrowia - współpraca z ZUS i KRUS
Niedożywienie	Pokarmowe	- dożywianie dzieci w szkołach - pomoc finansowa na zakup żywności - dary żywnościowe z PCK i Caritas
Niewydolność wychowawcza	Wychowawcze	- współpraca z pedagogami szkolnymi - współpraca z poradnią szkolno-wychowawczą
Alkoholizm	Abstynencji	- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI	POTRZEBY	DZIAŁANIA
		Alkoholowych - współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego - współpraca z placówkami służby zdrowia - pomoc materialna
Przestępczość i przemoc w rodzinie	Bezpieczeństwa	- współpraca z policją - współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi - pomoc materialna dla osób opuszczających zakład karny
Bezdomność	Mieszkaniowe	- współpraca z noclegowniami i schroniskami - pomoc finansowa i materialna
Problemy osób starszych	Opiekuńcze	- zapewnienie usług opiekuńczych w środowisku - umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej

Źródło: opracowanie własne

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT zawiera słabe i mocne strony wobec szans i zagrożeń w otaczającym środowisku lokalnym.

Tabela Nr 12. Analiza SWOT – pomoc społeczna

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
▶ duża znajomość środowiska lokalnego ▶ współpraca z lokalną władzą, instytucjami, prywatnymi przedsiębiorcami ▶ współpraca pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, PUP ▶ współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych ▶ odpowiednio przygotowani pracownicy pomocy społecznej ▶ racjonalne dysponowanie posiadanymi środkami ▶ pozyskiwanie funduszy z PFRON ▶ otwarcie na zmiany	▶ sztywny podział środków na określone zadania ▶ brak mieszkań socjalnych ▶ brak placówek dla osób bezdomnych (noclegownia, schronisko) ▶ brak poradnictwa prawnego i specjalistycznego (psycholog, terapeuta rodzinny) dla klientów ▶ ograniczona liczba miejsc w przedszkolu ▶ brak wsparcia psychologicznego dla pracowników socjalnych ▶ zbyt małe doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy unijnych ▶ roszczeniowy stosunek społeczeństwa do pomocy społecznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
▶ pozyskiwanie funduszy z Europejskiego Funduszu Społecznego ▶ malejące bezrobocie ▶ organizacja szkoleń ▶ działania profilaktyczne ▶ pomoc wolontariuszy	▶ niestabilne przepisy ▶ wzrost liczby osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych ▶ uzależnienie od pomocy społecznej ▶ przemoc w rodzinach ▶ alkoholizm ▶ brak dojazdu do miejsc pracy

Źródło: opracowanie własne

Tabela Nr 13. Analiza SWOT – edukacja

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
▶ system stypendialny ▶ wyposażenie szkół w odpowiedni sprzęt edukacyjny (np. komputery) ▶ doskonalenie zawodowe nauczycieli ▶ możliwość korzystania z bazy szkolnej	▶ ograniczone środki finansowe ▶ niedostateczne środki finansowe na prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania uczniów ▶ agresywna młodzież
SZANSE	ZAGROŻENIA
▶ pozyskiwanie funduszy unijnych ▶ zwiększenie dostępności do edukacji osób niepełnosprawnych	▶ zwiększająca się liczba patologii i czynów przestępczych wśród młodzieży ▶ ograniczenie wydatków finansowych państwa na utrzymanie placówek oświatowych ▶ demoralizacja młodzieży

Źródło: opracowanie własne

Tabela Nr 13. Analiza SWOT – ochrona zdrowia

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
▶ dobra współpraca z placówkami służby zdrowia ▶ wyspecjalizowana kadra służby zdrowia	▶ zbyt długie terminy oczekiwania na wizyty u specjalistów ▶ brak specjalistów w ramach ubezpieczenia
SZANSE	ZAGROŻENIA
▶ promocja zdrowia i zdrowego trybu życia ▶ możliwość ubiegania się o fundusze unijne na modernizację i wyposażenie ośrodków zdrowia ▶ rehabilitacja dla niepełnosprawnych	▶ starzenie się społeczeństwa ▶ uzależnienia ▶ niedofinansowanie służby zdrowia

Źródło: opracowanie własne

4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

4.1. Misja

MISJĄ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ JEST:

**wykorzystywanie aktywności
społeczeństwa lokalnego gminy Cewice,
celem wspierania najsłabszych, co
pozwoli na zapobieganie wykluczeniu
społecznemu i doprowadzi do poprawy
jakości życia rodzin i osób.**

4.2. Cele strategiczne i operacyjne

Cele strategiczne i operacyjne to główne obszary działania przełożone na konkretny program.

Do głównych obszarów działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Cewicach zaliczamy:

- zapewnienie kompleksowej opieki nad rodziną, osobami starszymi, samotnymi;
- wspomaganie najsłabszych;
- zapewnienie mieszkańcom poczucia dobrostanu;
- pomoc w przejściowo trudnych sytuacjach;
- uczestnictwo w życiu społeczeństwa;
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu;
- korzystanie z zasobów kapitału ludzkiego;

Priorytetem w kolejności działań jest rozmiar problemów osób i rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4.2.1. Działania na rzecz osób bezrobotnych

Do tej pory jednym z podstawowych problemów naszej gminy jest długotrwałe bezrobocie. Pomimo iż jego poziom stopniowo się zmniejsza, to jednak jego odsetek jest jeszcze dosyć duży. Aby bezrobocie uległo zmniejszeniu potrzebne są działania nie tylko ograniczające skalę tego zjawiska, ale przede wszystkim działania zapobiegawcze.

Tabela Nr 14. Kierunki działań podejmowane na rzecz osób bezrobotnych

CEL STRATEGICZNY :	- zmniejszanie oraz zapobieganie bezrobociu na terenie gminy Cewice
Podmiot, do którego skierowane są działania	- bezrobotni absolwenci szkół - osoby bezrobotne do 25 r.ż. - osoby bezrobotne po 25 r.ż. - osoby bezrobotne 50 plus - niepełnosprawne osoby bezrobotne - osoby długotrwałe bezrobotne
Opis problemu	- mała ilość dużych zakładów zatrudniających powyżej 25 pracowników - uzależnienie osób bezrobotnych od systemu pomocy społecznej - wykształcenie nieadekwatne do obecnych potrzeb rynku pracy - niechęć do przekwalifikowania się - niskie płace
Cele operacyjne	- organizacja kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych - współpraca z PUP oraz pracodawcami celem znalezienia miejsc pracy
Sposób realizacji celów	- motywacja do podejmowania działań przez osoby bezrobotne - podpisywanie kontraktów celem dążenia do zmiany w sposobie myślenia tych osób
Oczekiwane efekty	- zmniejszenie bezrobocia - zwiększenie zatrudnienia - podniesienie kwalifikacji zawodowych i przekwalifikowanie - zakładanie działalności gospodarczych przez osoby kreatywne
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	GOPS, Urząd Gminy, PUP, pracodawcy

CEL STRATEGICZNY :	- zmniejszanie oraz zapobieganie bezrobociu na terenie gminy Cewice
Źródło finansowania	budżet gminy, EFS, zasoby PUP

4.2.2. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

Niepełnosprawność oraz długotrwałą choroba są jednymi z najczęstszych przyczyn ubiegania się o środki finansowe z pomocy społecznej. Osoby te nie są w stanie same sprostać wszystkim swoim problemom, dlatego potrzebują pomocy ze strony innych osób.

Tabela Nr 15. Kierunki działań podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

CEL STRATEGICZNY :	- stworzenie programu pomocowego łagodzącego zaniedbania zdrowotne
Podmiot, do którego skierowane są działania	- osoby niepełnosprawne i ich rodziny - osoby długotrwale chore i ich rodziny
Opis problemu	- wykluczenie społeczne - izolacja społeczna - niezaradność życiowa
Cele operacyjne	- zniesienie barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej - umożliwienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu społecznym - zapewnienie łatwiejszego dostępu do opieki zdrowotnej i rehabilitacji - zapewnienie transportu osobom niepełnosprawnym
Sposób realizacji celów	- pozyskiwanie środków PFRON i funduszy unijnych - współpraca ze służbą zdrowia - współpraca z instytucjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych - edukacja środowiska lokalnego dot. problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin
Oczekiwane efekty	- zwiększenie samodzielności - łatwiejszy dostęp do instytucji - integracja ze środowiskiem - poprawa warunków życia

CEL STRATEGICZNY :	- stworzenie programu pomocowego łagodzącego zaniedbania zdrowotne
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	GOPS, Urząd Gminy, służba zdrowia, instytucje pozarządowe
Źródło finansowania	budżet gminy, EFS, zasoby PUP

4.2.3. Działania na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią

Osoby dotknięte problemem alkoholowym bądź narkomanią wymagają szczególnej pomocy i motywacji ze strony innych osób. Na terenie gminy Cewice problem narkomanii jest bardzo znikomy, jednak osób nadużywających alkoholu jest spora ilość. Osoby te nie tylko krzywdzą same siebie, ale często też ranią całe rodziny, doprowadzając niekiedy do współuzależnienia.

Przedmiotowa problematyka jest szczegółowo ujęta w gminnych programach – przeciwdziałania narkomanii oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – corocznie uchwalanych przez Radę Gminy Cewice. Realizatorem programów są podmioty wyszczególnione w poniższej tabeli.

Tabela Nr 15. Kierunki działań podejmowane na rzecz dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią

CEL STRATEGICZNY :	- ograniczenie wzrostu liczby osób uzależnionych
Podmiot, do którego skierowane są działania	- osoby niepełnosprawne - rodziny osób niepełnosprawnych
Opis problemu	- osoby uzależnione od alkoholu - osoby uzależnione od narkotyków i innych używek - osoby współuzależnione
Cele operacyjne	- ochrona dzieci i rodzin przed skutkami uzależnienia - propagowanie zdrowego stylu życia - aktywizacja zawodowa jako jedna z form terapii - działania nakłaniające osoby uzależnione do podjęcia leczenia

CEL STRATEGICZNY :	- ograniczenie wzrostu liczby osób uzależnionych
Sposób realizacji celów	- współpraca GOPS z psychiatrą i pedagogami szkolnymi - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - współpraca z policją i kuratorami sądowymi - szkolenia dla pracowników socjalnych dot. postępowania z rodziną dotkniętą problemem uzależnienia - praca socjalna
Oczekiwane efekty	- zmniejszenie ilości osób nadużywających substancji odurzających - zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe - aktywizacja zawodowa uzależnionych
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagodzy szkolni, psychiatra, policja, kuratorzy sądowi
Źródło finansowania	budżet gminy

4.2.4. Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą

Przemoc jest zjawiskiem ukrytym w naszym społeczeństwie, mimo iż występuje w wielu rodzinach, to jednak znikoma ilość ofiar przemocy decyduje się na ujawnienie tego faktu. W związku z powyższym konieczne są działania mające na celu pomoc rodzinom w przezwyciężeniu tego problemu.

Tabela Nr 16. Kierunki działań podejmowane na rzecz osób dotkniętych przemocą

CEL STRATEGICZNY :	- udzielanie pomocy ofiarom przemocy i ich rodzinom
Podmiot, do którego skierowane są działania	- osoby dotknięte przemocą - rodziny ofiar przemocy - środowisko lokalne
Opis problemu	- przemoc: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna

CEL STRATEGICZNY :	- udzielanie pomocy ofiarom przemocy i ich rodzinom
	- lęk przed opinią środowiska
Cele operacyjne	- uświadomienie społeczeństwu wagi problemu - stworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą - pozyskiwanie mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy
Sposób realizacji celów	- współpraca psychologa, pracownika socjalnego, policji, pedagogów szkolnych oraz służby zdrowia i kościoła z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy - realizowanie procedury „Niebieskiej karty” - prowadzenie grup wsparcia i terapii rodzinnej - propagowanie akcji społecznych mających na celu edukację społeczeństwa na temat przemocy - wzmożona praca policji zapewniająca bezpieczeństwo mieszkańcom gminy i poczucie bezpieczeństwa ofiarom przemocy
Oczekiwane efekty	- prawidłowe funkcjonowanie rodziny - wzrost świadomości i wrażliwości społecznej - ograniczenie aktów przemocy i zmniejszenie liczby ofiar
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	psychiatra, pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, policja, pracownicy służby zdrowia, ksiądz
Źródło finansowania	budżet gminy

4.2.5. Działania na rzecz osób bezdomnych

Problem bezdomności na terenie gminy Cewice jest niewielki, jednak potrzebny jest system pomagający w wychodzeniu z bezdomności.

Tabela Nr 17. Kierunki działań podejmowane na rzecz osób bezdomnych

CEL STRATEGICZNY :	- stworzenie programu pomocy w wychodzeniu z bezdomności
Podmiot, do którego skierowane są działania	- osoby bezdomne
Opis problemu	- brak stałego miejsca pobytu

CEL STRATEGICZNY :	- stworzenie programu pomocy w wychodzeniu z bezdomności
	- brak środków do życia - warunki bytowe uwłaczające godności człowieka - zły stan zdrowia - uzależnienia
Cele operacyjne	- uświadomienie społeczeństwu wagi problemu - stworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych bezdomnością - pozyskiwanie mieszkań socjalnych dla bezdomnych
Sposób realizacji celów	- zapewnienie schronienia i w miarę możliwości stałego pobytu - pozyskiwanie mieszkań socjalnych - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Oczekiwane efekty	- zapewnienie miejsca stałego pobytu osobom bezdomnym - rozwiązanie indywidualnych problemów osób bezdomnych - zapobieganie wykluczeniu społecznemu
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	GOPS, Urząd Gminy, schroniska, noclegownie
Źródło finansowania	budżet gminy, środki unijne

4.2.6. Działania na rzecz osób starszych

Działania na rzecz osób starych ograniczają się głównie do pomocy rzeczowej oraz usług opiekuńczych. Osobom tym potrzebna jest również praca socjalna, gdyż osoby te czują się często samotne i zapomniane.

Tabela Nr 18. Kierunki działań podejmowane na rzecz osób starszych

CEL STRATEGICZNY :	- pomoc osobom starszym
Podmiot, do którego skierowane są działania	- osoby starsze i samotne
Opis problemu	- duża ilość osób starszych i samotnych - niskie dochody

CEL STRATEGICZNY :	- pomoc osobom starszym
	- zły stan zdrowia - ograniczona sprawność fizyczna
Cele operacyjne	- podniesienie jakości życia - pomoc w dostępie do służby zdrowia - pomoc finansowa i materialna - udział w życiu kulturalnym
Sposób realizacji celów	- świadczenie usług opiekuńczych - dostosowanie mieszkań do potrzeb osób starszych - podtrzymywanie kontaktów społecznych
Oczekiwane efekty	- integracja ze społeczeństwem - lepsza jakość życia - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Czas realizacji	2008-2015
Podmiot realizujący	GOPS, Urząd Gminy, PFRON, stowarzyszenia
Źródło finansowania	budżet gminy, środki unijne

4.2.7. Rozwiązywanie pozostałych problemów społecznych

Pozostałe problemy społeczne, które również wymagają odpowiedniego podejścia do zmniejszenia ich wagi, to przede wszystkim ubóstwo, które jest jednym z podstawowych problemów pomocy społecznej oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ubóstwo jest poniekąd wynikiem polityki społecznej naszego kraju, może być rozpatrywane zarówno pod kątem indywidualnym, jak i staje się także kwestią społeczną. Ubóstwo wpływa na życie całych rodzin, ograniczając ich możliwości pod wpływem niskich zarobków powoduje złe odżywianie, niski stan materialno-bytowy, słaby dostęp do opieki zdrowotnej, a także przeludnienie i brak miejsca do zamieszkania. Z tymi problemami wiąże się również drugi problem, czyli bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wbrew pozorom są to bardzo poważne problemy, z którymi borykają się zarówno pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni oraz policja.

Aby pomoc była skuteczna musi dotrzeć odpowiednio wcześniej.

Potrzebne są między innymi takie działania jak:

- praca socjalna,
- pomoc terapeutyczna,
- uświadomienie istnienia problemu,
- kontakt członków rodziny w zależności od problemu z pedagogiem szkolnym, policją, służbą zdrowia, pomocą społeczną itp.,
- zapewnienie wsparcia materialnego, psychologicznego i prawnego.

5. Wdrożenie. Monitorowanie i ewaluacja strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Praca nad strategią jest zadaniem ciągłym i otwartym ze względu na zmieniającą się rzeczywistością społeczną. Opracowany dokument stanowi tylko jeden z etapów procesu budowania i wdrożenia systemu rozwiązywania problemów społecznych.

W ramach dalszych prac Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach będzie monitorował realizację strategii.

Sformułowane cele strategiczne i operacyjne odnoszą się do poszczególnych obszarów działania i konkretyzują ich wizje.

Przedstawiona gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych obejmuje teren gminy Cewice. W podejmowanych działaniach uczestniczyć będą mieszkańcy, instytucje i organizacje. Cele i zadania realizowane będą przy współdziałaniu społeczności lokalnej oraz niektórych organizacji.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy wszystkich wymienionych podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną wykorzystane na ich realizację. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach będzie aktywnie zabiegać o pozyskiwanie środków na realizację działań.

Skuteczność realizacji zadań gwarantuje konsekwentne wdrażanie

zaplanowanych zadań, działania na rzecz pozyskania środków, uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć oraz upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Zakończenie

Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc ludziom w zaspakajaniu ich podstawowych potrzeb oraz uporanie się z ich problemami, w skrajnych przypadkach prowadzących do wykluczenia społecznego. Obecnie fundamentalnym zagadnieniem wszystkich instytucji pomocowych jest stworzenie takiej strategii, która w przyszłości pomogła by uporać się tym instytucjom w wypracowaniu odpowiedniego systemu wsparcia, minimalizacji rozwarstwienia społecznego, a co za tym idzie rosnącej nierówności społecznej. Ważna jest również kwestia skuteczności i opłacalności działań w tej sferze, potrzebne jest rozeznanie się z problemem oraz takie zaplanowanie działań, dzięki którym będzie można osiągnąć najlepsze rezultaty.

Przedstawiona strategia stanowi rozwinięcie zadań stojących przed Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Ma ona charakter wieloletni i wyznacza kierunki działań pomocowych skierowane do osób korzystających z pomocy społecznej oraz potrzebujących wsparcia w wychodzeniu z trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach w swojej działalności kieruje się zasadą pomocniczości, solidarności i sprawiedliwości społecznej i te zasady będą przyświecały realizacji niniejszej strategii. Działania te będą obejmowały okres do 2015 roku, czyli będą to działania długofalowe, mające na celu wspieranie osób i rodzin w procesie odzyskiwania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w zmieniającym się społeczeństwie.

Załącznik Nr 1. Wykaz placówek współpracujących z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cewicach

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach;
2. Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lęborku, Oddział Psychosomatyczny;
3. Ośrodek Zdrowia w Cewicach – punkt konsultacyjny;
4. Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Lęborku;
5. Posterunek Policji w Cewicach;
6. Klub Abstynenta „ODNOWA” w Lęborku
7. Dom Pomocy Społecznej w Lęborku;
8. Przytułek dla bezdomnych „Dom Nadziei” w Niewiadomiu;
9. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gardnie Wielkiej;
10. Noclegownia w Lęborku;
11. Zakład Leczniczo-Odwykowy w Lubuczewie;
12. Zakład Leczniczo-Odwykowy w Żukówku;